

seje deželnemu zboru poroča. To se je zgodilo in deželni zbor pritrdil je le malo spremenjenemu predlogu po kratkem formalnem ugovarjanji poslanca Deschmana. Gospod deželni predsednik je izrekel, da hoče predlog pri ministerstvu gorko priporočati. — Kakor se nam poroča, se je nadejati, da bode finančno ministerstvo podaljšanje obroka za izročitev takih prošenj privolilo, ker se je tudi že v osebnem slučaju za ta slučaj zgodilo.

2. predlog g. Pfeiferjev in Šuklje-jev meri na to, da ostanejo naše deželne naklade od žganja davka prosto v vsih onih slučajih, v katerih so oproščene tudi državnega davka.

3. predlog poslanca dr. Papeža pa meri na to, da se § 13. volilnega reda za deželni zbor vojvodine kranjske spremeni v smislu prenašenega statuta za mesto ljubljansko.

Pri nadaljevanji dnevnega reda:

izročila se je priloga št. 29. s poročilom deželnega odbora o deželnih ustanovah za hirajoče, ki so ustanovljene v proslavo 40letnega vladanja Njih Veličanstva cesarja Franc Jožefa I. — finančnemu odseku;

priloga 30. s poročilom deželnega odbora o trtni uši na Kranjskem — upravnemu odseku;

priloga 31. s poročilom deželnega odbora, v katerim se predlaga načrt zakona, o prepovedanim lovskem času, — upravnemu odseku;

priloga 32. — poročilo deželnega odbora o Kopačniški cesti — finančnemu odseku;

priloga 33. — deželnega odbora poročila, s katerimi se predlaga načrt zakona s spremembo postavnih določil o tistih, ki so oproščeni, da ne plačujejo pristojbine za lovsko karto — upravnemu odseku;

Potem sledila so ustna poročila finančnega odseka o računskih sklepih za leto 1887 glede učiteljskega pokojninskega zaklada (k prilogi 4.), ustanovnih zakladov (k prilogi 16.), dalje o § 9. letnega poročila (ustanove), in pa o proračunih za leto 1889 ustanovnih zakladov (priloga 21.), ter hiralniškega zaklada (priloga 27.). — Potem odloči deželni glavar prihodnjo sejo za torek dan 18. septembra ob 10. dopoludne in sklene sejo.

III. seja deželnega zbora kranjskega dne 18. septembra.

Zapisnik zadnje II. seje se prečita in odobri. Deželni glavar naznanja na novo došle prošnje, ki se izročijo po njegovih predlogih dotičnim odsekom.

Potem naznani gospod c. kr. deželni predsednik, da v imenu vlade predlaga načrt zakona, o pokritju stroškov za podučevanje v veronavku na ljudskih šolah. Ta predlog se bode tiskan razdelil in pride v prvo branje v prihodnji seji.

Priloga 35. Poročilo deželnega odbora o ustanovitvi strokovne šole za šivanje čipek in umetno vezenje v Ljubljani, izroči se v poročanje finančnemu odseku;

Priloga 38. Poročilo deželnega odbora zadevajoče povračilo na režijo in hrano v deželnih dobrotnih zavodih — izroči se finančnemu odseku.

Priloga 36. samostalni predlog g. poslancev Pfeifer in Šuklje o premembi postave zavolj poberanja posebne deželne zaklade od žganja — utemeljujeta predlagatelja in deželni zbor sklene ta predlog v poročanje oddati finančnemu odseku; —

Priloga 37. Poslanec g. dr. Papež utemeljuje svoj predlog o premembi § 13. deželnega volilnega reda ter se po njegovem nasvetu izroči v pretres in poročanje upravnemu odseku.

Dalje sledijo ustna poročila finančnega odseka o računskih sklepih za leto 1887: o normalno-šolskem zakladu, deželno-kulturnega, bolnišničnega, blazniškega porodniškega in najdeniškega zaklada, dalje o proračunu deželno-kulturnega zaklada za leto 1889, o nakupu 300 iztisov knjige „Vrtnarstvo“, in pa o prošnji občine Dol v Kamniškem okraju za 500 gld. podpore.

Potem napove deželni glavar seje finančnega upravnega in pa odseka za letno poročilo ter odloči prihodnjo sejo na petek dne 21. septembra ob 10. dopoludne.

Naši dopisi.

(Dalje)

Iz ljubljanske okolice. 30. avgusta. (Šolsko.) Želeti bilo bi, da bi se v zmislu nekega ministerialnega razglasa po šolah nahajale posebne omare za knjižnice in posebne za učne pripomočke.

Na nekaterih šolah bilo bi treba lesene table iz nova z barvo nategniti, kar se najsigurneje med velikimi počitnicami izvesti dá.

Z učnimi pripomočki je 6 šol prav dobro, 9 dobro, 9 zadostno in 3 nezadostno preskrbljenih. Zbirke se nahajajo sploh pri šolah in se tudi dopolnjujejo. Le prirodopisne zbirke se tu in tam pogrešajo, kar je gotovo tudi uzrok slabejšemu napredku v tem predmetu.

Šolske knjižnice se premalo izkoristujejo, v ta namen se nekaterim učiteljem priporoča v prihodnje več zanimanja. Za nakup novih knjig naj se vsako leto nek primeren znesek v šolski proračun postavi, kateri naj se potem tudi v namen ta porabi. Posebno „Vrtec“ in pa „Kmetovalec“ z prilogo: „Vrtnar“ bi se ne smela na nobeni šoli več pogrešati.

Število za šolo za dosta starih otrok bilo je na rednih šolah 6115, na šolah za silo pa 422, toraj skupaj 6537. Od teh obiskovalo je javne ljudske šole 4903, srednje šole 16, privatne šole 17 in doma bilo je podučevanih 3 otrok. Vseh šolo obiskujočih otrok bilo je toraj 4939 ali 76% od vseh. Od drugih 1598 otrok, hodilo v šolo za silo njih 314, 252 njih bilo je v drugih okrajih podučevanih, a 501 otroka je pa c. kr. okrajni šolski svet od šolskega poduka oprostil. Toraj bilo je 1067 otrok kateri iz gotovih uzrokov redne šole obiskovati mogli niso. Onih 531 otrok pa, kateri se niso prav no-

benega poduka vdeleževali, utegnilo bi od šol preveč oddaljenih biti, toraj se jih k rednemu pohodu šole siliti moglo ni.

Šolsko obiskovanje bilo je radi raznih epidemičnih bolezni, katere so med pretečenim šolskim letom v tem okraji silno razsajale, neredno. Več šol moralo se je radi te uime za 1., 2 da celo za 3 mesece zapreti. Veliko otrok šolskih pobrala je nemila smrt.

Šolska disciplina bila je dobra, da po nekod celo uzorna, le na dveh šolah bilo je v tem obziru na slabšem, kjer učitelj med podukom ni mogel reda in pazljivosti otrok si zagotoviti. Uzrok temu bil je presuhoparen, nemikaven poduk. Učitelj naj ne trpi, da bi otroci med podukom roke vzdigovali z klici: jaz, jaz itd. Govor v koru naj bode bolj tih, a posamezni odgovori zahtevajo naj se bolj glasni. Mladina se je zvnaj šole lepo vedla. Šola naj otroke v lepevedne in uljudne ljudi izgojuje. Ko učitelj v šolo stopi, naj vstanejo in ga pozdravijo vsi otroci; isto naj se zgodi, ko iz šole odhaja.

V splošnem bili so uradni spisi v dobrem redu, le tu in tam najdle so se glede teh tudi kake pomanjkljivosti. Skupni pregledi ob šolskih matrikah so se tu in tam pogrešali; ti morajo se ob koncu I. četrtletja vselej sproti izgotoviti. V tednik naj se vpisujejo le to, kar se je v resnici obravnavalo. Uradne knjige naj se spisujejo z dobro črno tinto in čedno.

(Konec nasl.)

Iz Ljubljane. — Slovenci in Čehi. „Po noči pa je prišel sovražnik ter je luliko vsejal med pšenico!“ tako se sme zaklicati v očigled herostratičnega početja mladočehov; o njih sme se trditi, da spravljajo narodu českemu osodepoln posel njegovega najhujšega nasprotnika. — Da bi se to delovanje narodu pogubno omejilo, zbral je stari skušeni vodja češkega naroda v zlati Pragi veliko stotin zaupnih mož vsega svojega naroda na Češkem. Pri tem odločilnem koraku boriteljev naših na severu, niso mogli molčati zastopniki slovenskega naroda, in res so se oglasili s pomenljivo izjavo, katera enako jasno izraža politično prepričanje Slovencev, kakor tudi sijajno dokazuje lepo slogo njihovih zastopnikov na Kranjskem. Minulo soboto odposlali so namreč po soglasnem sklepu v svojem klubu vsi deželni in tukaj navzoči državni poslanci do dr. Rieger-ja, kot predsednika zaupnih mož, v Pragi, naslednji telegram:

Globoko obžalnoč razdor češkega naroda, izražajo narodni deželni in državni poslanci na Kranjskem, bratje Vam po krvi in politični sobojevniki po enakosti nazorov in teženj, jednoglasnim sklepom živo prepričanje, da jedino previdna in modra politika „Českega kluba“ pod vodstvom Riegerjevim ugaja koristim avstrijskega slovanstva ter varujoč interese češkega naroda, zagotavlja konečno zmago državno-zborske večine v blagor Avstrije. Daj Bog srečo Vašemu zborovanju, da se zaceli rana na narodnem životu ter sloga povrne bratskemu narodu českemu!

Dr. vit. Bleiweis, Detela, Dev. dr. Ferjančič, Grasselli, Hren, Kavčič, Kersnik, Klun, Krajgher, Kušar, Lavrenčič, Mohar, dr. Moše, Murnik, Pakiž, dr. Papež, Pfeifer, dr. Poklukar, Robič, dr. Samec, Stegnar, dr. Sterbenc, Svetec, Šuklje, Višnikar, dr. Vošnjak.

— Pri slavnosti v Cirknici v spomin 40letnega vladanja cesarjevega bile so sledeče številke izžrebane: 1685, 367, 229, 2792, 2889, 961, 170, 1473, 6, 1282.

† Profesor Anton Raič z realke ljubljanske, umrl je minulo nedeljo v Pragi, kjer je bival za nekaj časa počitnic, po kratki bolezni v tamošni splošni bolnici. Oboliel je pokojni za vnetjem nakostne kože na spodnji čeljusti in je bržčas umrl za vstrupenjem krvi. Pokojni bil je sorodnik vlani v Ljubljani umrlega državnega poslanca Božidar Raič-a, in ima pomenljive zasluge za slovensko slovstvo. Bil je odbornik „Matice slovenske“ in tajnik pisateljskega društva. — Na realki podučeval je pokojni od leta 1872 počenši, slovenščini, zgodovini in zemljepisji. Pokojni bil je rojen pri Mali Nedelji dne 19. aprila 1845. leta. Truplo pokojnega pripelje se v petek s Prage v Ljubljano kjer se pri sv. Krištofu položi v domačo zemljo. Naj v miru počiva blagi rodoljub!

— Glas s Hrvatske. Glasilo srednje stranke na Hrvatskem „Agrar Tagblatt“, ki zastopa načela nekdanje narodne stranke za čas vladanja bivšega bana Mazuranič-a prinaša v št. 210 t. l. uvoden članek z naslovom „Ein Wort nach jenseits der Sotla“ v katerem piše: „Slovenci na Kranjskem praznovali so te dni pomenljivi vspeh: V narodnih borbah za enakopravnost osiveli domoljub dr. Poklukar, bil je imenovan deželnega glavarja Kranjske, kar pomenja toliko, da si je z njim misel, za katero se borujejo njegovi rojaki, pridobila veljavo v najvišjem dostojanstvu, katero določuje ustava za deželo Kranjsko. V resnici lep vspeh! Toda ta vspeh ne sme glave zmešati našim sosedom. Nasprotnik, katerega so premagali, ni vničen, temveč skrbno preži po slabostih, katere bi zmagovalec morebiti pokazal, da bi zopet zasedel zgubljena tla. Potem priporoča pisatelj, naj se učimo pri Hrvatih, kako ne smemo postopati. Pred 16 leti slavili so Hrvatje enako zmago z imenovanjem bana Mazuranič-a. Pa nasprotnik je hujskal tako dolgo, da se narodna stranka deloma zvezala z nasprotniki zoper Mazuranič-a, nastala je pogubonosna nesloga, in sad one razprtije žanjejo sadaj Hrvatje. Članek sklepa s klicom, kateremu se pridružujemo z vsega srca: Bodimo složni!

— Potres. Včeraj (torek) zjutraj ob 1/2 4 zjutraj čutiti je bil v Ljubljani in okolici kratek, precej močan potres z le enim blizo sekunde trajajočem krepkem sunkom prihajajočem z zahoda proti jugu izhodu.

— Notarski kandidat g. R. Bežek je prestal minulo soboto notarski izpit v Gradcu s prav dobrim uspehom.